

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII.

Št. 23.

Kranj, 4. junija 1938

Izhaaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

Brdskemu gospodu v pozdrav

Lepota naše domovine je znana širom sveta. Pa ne samo lepota naše zemlje, miroljubni in poštenu značaj našega naroda je ostal še vsake-mu obiskovalcu naše domovine v najlepšem spominu. Ali je zato morda čudno, da člani naše vladarske rodbine najraje prebijejo svoj prosti čas, čas oddiha in odmora, ravno med nami Slovenci? Slovenci smo lahko ponosni na to ter se moramo obenem zavedati, da prebivanje najvišjih predstavnikov naše države — naše kraljevske rodbine — ni samo priznanje naravnih lepote naše Slovenije, da je to odliko-vanje nas vseh, ki smo radi svoje poštene in odkritosrčne vdanosti bili počašeni, da lahko štejemo med svoje rojake tako visoke goste. Slovenski narod se tega jasno zaveda ter bo tu-di znal ceniti to visoko naklonjenost.

Nebroj dogodkov iz življenja blagopokojnega našega Zedinteltja nam priča, kako srečnega se je počutil med nami Slovenci. Saj je večji del svojega prostega časa prebil ravno med nami, da se odpočije od težkih državnih poslov.

Naš mladi kralj je tudi svojo najlepšo, prvo mladost preživel med nami, med našimi gorami, v naših močasnih gozdovih.

Kranjčani pa smo še posebno ponosni. Dole-tela nas je čast, da imamo v svoji neposredni bližini visokega soseda. Nj. kr. visočanstvo knez namestnik Pavle si je izbral za svojo letno rezidenco našo okolico, lepa gorenjska ravan, obkrožena s temnimi gozdovi ter Karavankami, kot budnim čuvarji, je dobila priznanje, za svojo naravno lepoto. Naš visoki sosed si je med tolikimi, morda še lepšimi kraji naše Slo-venije izbral ravno grad Brdo ter tako obnovil zgodovinske vezi našega mesta z gospodom iz Brda.

Poznamo našega Brdskega gospoda! Saj je bil že nešteto krat med nami; kolikokrat smo ga videli, ko se sprehaja po naših vaseh, kako si ogleduje naše cerkvice in njih zanimivosti. Kolikokrat je marsikdo srečal slokega gospoda,

ki mu je prijazno odzdravil na pozdrav, se mu prijazno nasmehnil in morda tudi sprego-voril par besed.

Videli smo ga pa tudi med nami ob naših prazničnih dneh, ko smo javno manifestirali svojo slovensko in katoliško prepričanje. Nepo-zabni so spomini na močeni tabor naše pro-svete v Kranju, ki ga je ravno naš priljubljeni sosed s svojo navzočnostjo še bolj povzdignil. S svojim obiskom je odlikoval naše prosvetno delo, nas pa je še bolj podžgal k delu za narod in državo.

Tudi našim slovenskim gasilec je dal visoko priznanje, ko jih je osebno obiskal kot pokro-vitelj blagoslovitve novega gasilskega doma. To je bilo prvič, odkar obstajajo naši slovenski gasilci, da so dobili z najvišjega mesta tako priznanje za svoje nesebično delo.

V svoji naklonjenosti do nas Slovencev pa je šel naš dragi sosed še dalje. Obljubil je, da bo osebno prisostvoval mednarodnemu mladinske-mu taboru ZFO v Ljubljani. S tem nam je zo-pet pokazal, da cenijo delo v kulturno in telesno vzgojnem pogledu naših organizacij.

Tako smo dobili Slovenci z najvišjega mesta že nebroj dokazov, da našo globoko udanost in vernost do kraljeve rodbine prav presojajo.

Ker je sedaj z novo pomladjo zopet prihitel med nas naš visoki gost in sosed, mi želimo iz vsega srca, da bi se med nami počutil kot v veliki družini, kjer vse člane veže iskrena ljubezen in globoko spoštovanje do očeta, vzgo-jitelja. Želimo mu, da bi se med nami odpočil od težkih poslov, ki mu jih nalaga krmilo dr-žave, mi Slovenci pa mu ohranimo našo neo-majno zvestobo in ljubezen ter s tem oddolži-mo za našeta priznanja, ki nam jih je naklo-nilo Nj. kraljevisko visočanstvo. Bog naj nam ohrani našega priljubljenega soseda, Nj. kr. visočanstvo kneza namestnika Pavla in njegovo visoko rodbino! Hvala! Slovenci pa iau za dobrodošlico kličemo iz srca: Bog živi!

Dan naše mladine v Vodica

Sobotno vreme je skrbelo tisoče in tisoče. 7000—8000 ljudi, ki so se v nedeljo 29. maja zgrinjali v Vodice je s skrbjo sledilo vsem spremembam. Proti večeru v soboto je bilo nebo nam v Vodicah na široko naklonjeno. Ob prvem mraku so že zagoreli kresovi po kamniškem okraju. Najlepši kažipot proti Vodicam je bil gotovo šmarogorski kres. V Vodicah pa se ob devetih zbralo več sto ljudi in ob svitu bakelj in živahnem taktu godbe je šel sprevod skozi vasi. V petju in vzklikih so da-jali duška ti mladi ljudje svojem navdušenju in svojo mladost in veselje potrjevali s fan-tovskim vriskom. Mimo cerkve, ki je bila raz-svetljena, je krenil sprevod k robu gozda, kjer so ravno zažgali močnen kres. Akademik — domačin je razložil pomen kresovanja. Ob pre-pevanju svoje mladinske himne in z navduše-nimi besedami gospoda kaplana je bil zaklju-čen lepi uvod v vso slavnost.

Po kresovanju nas je priganjal dež domov. Toda nebo nam je bilo naklonjeno, kajti dež je počakal do konca kresovanja, je prenehal tudi v zgodnjih jutranjih urah, da so mogli najoddaljenejši na pot. V lepo okrašeno vodiško vas so začeli drdati vozovi, polni avto-busi, skupine kolesarjev in tudi pešcev. Med prvimi je bil avtobus Trboveljčanov, ki so imeli tudi zastavo. Reditelji, ki so bili v zgod-njih urah na svojih mestih, so imeli polne roke dela. Vhodi v vasi, okrašeni s slavaloki in mo-gočnimi mlaji, so komaj sprejemali množice, ki so vrele iz kamniškega, kranjskega in tudi drugih okrajev. Tudi nekateri višji predstavi-niki in osebnosti so prišli prav kmalu.

Nekako ob devetih je okrog 30 konjenikov otvorilo sprevod. Postavni kmečki fantje v gorenjskih narodnih nošah so samozavestno jezdili pred množicami skozi vas. Narodne no-še, ki so bile zlasti na okrašenih vozovih s kmečkimi harmonikami, so dale sprevodu pravi gorenjski značaj. Tudi okrašene kolesa danes

ne manjkajo v nobenem sprevodu, saj se mi zdi, da bi jih kar pogrešali. Pravi poudarek sprevoda pa so gotovo dali kroji članov, ka-kor članice. 220 članskih krovjev je šlo razdelje-no v treh četah krepko, kot se spodobi za četo, ki je jedro take armade. Tudi članice je bilo do 150 v novem kroju in še okrog sto v enot-nih oblekah s temnimi krili in belimi bluzami. Seveda so člani v civilu tudi tvorili skoro ta-ko močno skupino, kot člani v krovjih. Vmes pa so šle še stotine moške in ženske mladine, zlasti je ljudstvo s simpatijami sprejemalo kroje gojenk. Med petjem in vzkliki je sprevod romal skozi Vodice in nazaj grede pozdravil goste na častni tribun. Tu je bil g. okrajni glavar dr. Maraš, dr. Zvokelj z gospo, kamniški g. dekan, g. Strcin, g. prof. Bitenc, zastopnik ZFO ing. Nečima, vmes pa je bil tudi trnovski župnik g. Cegnar. Ko se je sprevod zgrnil na telovadišče, kjer je bil postavljen na veliki in okusno okrašen tribun oltar, je takoj imel krasen nagovor trnovski g. župnik. Opomnil je na evh. kongres v Budimpešti in prosil, naj se pri sv. maši združimo z onimi verniki, ki so na kongresu in prosimo z njimi vred, da bi kongres imel uspeh. Med sv. mašo je bilo ljud-sko petje. Spremljala ga je domžalska godba, ki je tudi pri sprevodu sodelovala.

Po sv. maši je akademik — domačin otvoril slavnostno zborovanje, pozdravil navzoče, zla-sti predstavnik oblasti in druge važnejše osebnosti, potem pa predlagal pozdrave Nj. Vel. kralju Petru II. Nj. Vis. knezu Namestniku, voditelju dr. Korošcu in Prezvišenemu škofu. Po vsakem pozdravu je občinstvo priredilo daljše ovacije omenjenim. Nato je povzel besedo predsednik celjske podzveze prof. Bi-tenc, ki je v jedrnatem govoru pokazal zho-rujočim prelepe ideale, za katere vzgaja naša mlada organizacija svoje članstvo. Ti ideali pa so slovenski in katoliški, ker le če bomo tu trdnj, moremo biti tudi dobri državljani.

Tako je izvenel govor g. prof. Bitenca, ki ga je ljudstvo spremljalo z velikim zanimanjem in odobravanjem in se mu na koncu še prav posebno oddolžilo z vzklikanjem in ploskanjem. Nekaj besedi je povedal ing. Nečima z ozirom na velike dneve v Ljubljani nakar je bilo zborovanje zaključeno. Predno pa je začela množica odhajati je obstal ob vhodu na telova-dišče avto g. bana. V spremstvu pokrovitelja ta-bora g. bana je bil tudi predsednik Prosv. zveze univ. profesor dr. Lukman. Navdušeno je množica pozdravljala visokega pokrovitelja, nakar je g. ban spregovoril nekoliko besedi. Poudaril je, da oblasti polagajo veliko važnost na našo mlado organizacijo, ker se zavedajo, koliko ta naredi za državo. — Ko so zho-ralci odhajali s slavnostnega zborovanja še ni-

so hotele prenehati manifestacije g. banu, vodi-telju dr. Korošcu in ministru dr. Kreku.

Vreme, ki je bilo kot nalašč malo oblačno, a brez dežja, je popoldne privabilo še več ljudi. Velik prostor je komaj nudil primeren kraj, da si mogel sploh kaj videti. Telovadne točke so se brez zamude vršile hitro in dobro. Prav s posebnim veseljem je ljud-stvo sledilo vajam naraščaja in mladev na bradli. S posebnim zanimanjem ljudje sledijo vajam na orodju, kjer je bilo precej dobrih telovadcev. Seveda pa je vse posekal br. Var-šek. Ljudstvo je z velikim odobravanjem spre-mljalo ves nastop. Takoj po nastopu se je g. ban odpeljal, ljudstvo pa je ostalo v prijet-ni družini do večera, ko je dež zopet opomnil, da je čakal dovolj dolgo.

Mladinski tabor v Šmartnem pri Kranju

Veliki prazniki slov. kat. mladine se hitro približujejo. Posamezni odseki hite, da ne bi nobenega trenutka zamudili. Večina okrožij je že imela svoje lepo uspele okrožne prireditve, ki naj pokažejo moč in sposobnost posameznih okrožij, obenem pa so zadnji veliki pregled za nastop v Ljubljani, kjer se bomo člani posa-meznih odsekov in okrožij združili v eno samo veliko družino, kjer bomo vsi bratje, kjer se bomo borili za čast in ugled naše slovenske kat. mladine. Vemo, da bo ostra konkurenca, saj bodo prišli v Ljubljano le najboljše zastopniki deveterih narodov, ki se prav tako že dolgo časa vneto pripravljajo. Vrhtega so oni imeli vesekoli svoje svobodne organizacije — tudi takrat, ko smo mi „počivali“.

Vse to mi vemo, zato pa hočemo, da se tudi naše okrožje čimbolj izkaže. Prav zato pa tudi

našim telovadcem nudimo priložnost, da se na okrožni prireditvi vadijo, borijo in tako v tem manjšem boju pripravljajo za večjega v Ljub-ljani. Kajti ta boj nam krepi moči in zato nam je potreben. Naj ta okrožna prireditev v Šmartnem pri Kranju pokaže, da niso bili za-stonj vsi napori in žrtve ki so jih člani posedi-nih odsekov doprinali teden za tednom preko cele zime, ko so kljub neštetim oviram prihajali v društvene telovadnice. Naj jim bo prizade-vanje, ki ga bodo želi, in uspehi, ki jih bodo dosegli, delno plačilo za njihov trud.

Ta okrožna prireditev, ki je za nas tako rekoč doma, v naši neposredni bližini, naj pa pokaže delo in stremeljenja Fantovske organizacije zla-sti še vse onim, ki zaradi katerikoli ovir — kljub vsej dobri volji ne bodo mogli iti v Ljub-ljano.

Binkoštni shod mož in fantov

Kakor je bilo že javljeno po listih in ozna-jeno po prižnicah, se vrši na binkoštno nede-deljo popoldan velik verski shod za moše in fante iz cele kranjske dekanije v Kranju v spomin 100 letnice rojstva velikega slovenskega verskega preroditelja kardinala Missie.

Veliko imamo danes zborovanj in shodov, mnogo romamo, iz prireditve na prireditve, iz tabora na tabor, iz romanja na romanje. Prav pa je, da se enkrat zberemo možje in fantje popolnoma sami brez ženskega sveta na čisto verski prireditvi.

Na to versko prireditev so povabljeni tudi vsi župani in odborniki iz kranjskega okraja, da se tudi predstavniki javne oblasti skupno z možni in fanti poklonijo Kristusu Kralju, da mu damo zadoščanje za vse javne žalitve, za bogokletstva in za kršenje Gospodovih dni!

Sv. zakramente naj ta dan prejmejo vsi moški v domačih cerkvah. V Kranju bodo na razpolago spovedniki v petek jutraj in zve-čer, v soboto zjutraj in zvečer ter v nedeljo zjutraj. Ta čas imajo pri vseh spovednicah prednost možki, tako da naj ne pride k spovedi nobena ženska, dokler čaka še kak možki na spoved.

*

Spored verske prireditve za moške na binkoštno nedeljo.

Popoldan ob 2.45 so v župni cerkvi v Kranju litanije M. B. za vse vernike kranjske župnije. Od 3. do 4. ure je ura molitve za moške iz Kranja in bližnjih župnij.

Ob 4. uri cerkveni govor g. J. Jagodica, ško-fijskega kanclerja.

Po priditvi so pete litanije presv. Srca Jezu-sovega.

Po litanijah se bo razvila procesija z Naj-svetejšim, ki jo bo vodil mil. g. stolni prošt Ign. Nadrah. Procesija gre po Glavnem trgu do hotela Stare pošte in nazaj.

Po procesiji je pred Najsvetejšim kratka zaključna beseda in posvetilna molitev.

Zahvalna pesem in blagoslov po rimskem obredu.

Končno vsi zapojejo pesem „Povsod Boga“ in „Mogočno se dvigni“.

Pri litanijah v cerkvi se bodo pele sledeče pesmi: „Jezus Marijin cvet“, „Le za Jezusom hodimo“, „Kristus kraljuj“, „Kadar pa morali bomo umreti“, „Pridi molit o kristjan“.

V procesiji naj gredo po trije skupno v vrsti.

Kolesa se lahko spravijo na župnijskem dvo-rišču, vozovi pa pri „Jeleni“ ali na „Stari pošti“.

Nobena ženska nima dostopa v župno cer-kev od 3. ure dalje, otroci in ženske, ki bodo pri litanijah ob 2.45, naj po litanijah gredo iz cerkve.

Med procesijo naj nihče ne stoji ob strani, radovednežev ta dan ni treba v Kranju, ampak le mož in fantov, ki se udeležijo verske prire-ditve v celoti. Pa tudi ženskih gledavcev ni nič potreba ob ulicah, kjer se bo pomikala proce-sija.

Za zastopnike uradov in župane bodo rezer-virane prve klopi v cerkvi. Pri procesiji gredo zastopniki uradov in občin za Najsvetejšim.

Sprejem v Dijaški zavod v Kranju

Dijaški zavod v Kranju ima namen dijakom nuditi urejeno življenje in dobro krščansko vzgojo. Zavod si zlasti želi nadarjenih sinov dobrih kmečkih staršev, ker ve, da iz njih raste inteligenca, ki vedno z narodom čuti in se zanj tudi žrtvuje.

Prosilci naj vložijo prošnje do 31. julija. Prošnji naj prilože zadnje šolsko spričevalo in krstni list.

Vodstvo Dijaškega zavoda v Kranju.

Prebito, kaj „Proboj“ pribija

V našem listu smo v zadnjem času opisovali poti naših kranjskih pevcev po Italiji. Našel se je nek zelo ugleden in zelo razširjen list z naslovom „Proboj“ (beseda je pristna „jugo-slovensčina“, in najbrže pomeni, da se nekdo „skozi prebija“, recimo z glavo skozi zid in ta „Proboj“ pribija, da so pevci naredili strašen

greh, ker so v Benetkah povedali nekemu Nemcu, da so Slovenci, tisti Nemec pa ni vedel, kje je Slovenija. O, pribito, ali „Proboj“ misli, da bomo pravili, da smo Eskimi, Čulukafri ali kako indijansko pleme? Ne, nas ni sram, da smo Slovenci, ni nas sram ne doma, ne pred Nemci in ne pred „Probojem“. Če pa svet ne ve, kje je Slovenija, pa nismo krivi mi, ki svoje narodnostni ne tajimo, pač pa so krivi tisti, ki jih je v resnici sram, da so Slovenci in poskušajo biti ali postati kaj drugega. Take klofute, ki jih priblija „Proboj“, veljajo njemu in njegovim slavnim prednikom, t. j. dedu Braniku in pradedu Pohodu.

NAJLEPŠE

Tedenske novice

IZ UPRAVE.

Današnji številki smo priložili položnice. Prosim vse cenj. naročnike, da poravnajo dolžno naročnino. V kolikor pa imajo nekateri naročniki že plačano, naj se položnice poslužijo pozneje.

KRANJ

Kranjska čebelarstva podružnica priredi, kakor je bilo to že svojčas objavljeno, v nedeljo 3. julija t. l. veliko čebelarsko prireditev na vrtu in prostorih hotela „Kranjski dvor“ (g. Peterlina) v Kranju.

Da bo ta prireditev, katere čisti dobiček je namenjen za pospeševanje umnega čebelarstva v kranjskem okraju, kar najbolje organizirana sklicuje podružnični odbor za nedeljo 12. junija t. l. ob 9. uri dopoldne v prostorih hotela g. Peterlina v Kranju sestanek vseh članov čebelarstva podružnice.

Pridite zanesljivo, pripeljte pa tudi vse one prijateljice in prijatelje naših čebelic, ki so voljni pri tej veselici sodelovati, da bo ta veselica kolikor mogoče lepo in dostojno aranžirana.

Starši! Misijonski duhovnik bi rad postal vaš sin. Priglasite ga za sprejem v misijonistično Knobleharjev zavod Ljubljana-Dravljice, kjer se vzgajajo mladi misijonarji. Oskrbovalnica nizka. Sprejemni izpit se lahko napravi na katerikoli gimnaziji. Misijonski gojenci obiskujejo škof. klas. gimnazijo v St. Vidu. Pojasnila daje Knobleharjev zavod Dravljice, p. St. Vid nad Ljubljano.

Prosvetno društvo v Kranju je zbralo od svojih članov in prijateljev svoto 823 din za odkup Prešernove hiše. Denar so odposlali Hranilnici dravske banovine v Ljubljano. Vsem darovalcem iskrena hvala.

Pustolovski beg dečka. Prejšnjo sredo je zbežal radi ostre grožnje 6 letni sin frizerskega mojstra Franci Sone. S šolskimi stvarmi pod pazduho je odromal v Ljubljano, kjer se je potikal do sobote zvečer, ko ga je odpeljal Goričanov avtobus v Kranj. Toda fantek se je še vedno bal grožnje in prihodnje jutro odpo-

toval proti Naklem in Križam. V goslini „Pri Franceljnu“ ga je doletela sreča, tam je bila namreč gostija, katere je bil po gostoljubnosti svatov deležen tudi Franci. Še isti večer se je Franciju posrečilo dobiti službo k ravljega pastirja. To službo je opravljal do srede popoldne, ko ga je oče našel in odpeljal domov.

Ugledni kranjski velmoži je svojačasno zahteval kranjskega občinskega odbora, da bo opravljal svoje posle samo še teden dni. Potem je to svoje prerokovanje spremenil ter odredil dobo 14 dni, nazadnje pa dokazal, da bo konec delovanja sedanje občinske uprave in odbora z mesecem majem. Ker pa je mesec maj minil, občinski odbor pa še vedno posluje, se je gotovo „prerok“ zopet enkrat malo uštel.

V nekem kranjskem podjetju so nastale v zadnjem času zelo čudne razmere. Kot običajno

NAJCENEJŠE

po drugih podjetjih so doslej vršili kontrolo nad delavkami na ta način, da so one pri odhodu izvlačile gumbe dveh barv. Gumb rdeče barve pomeni, da mora delavka k hišnici na osebni pregled, gumb bele barve pa prost odhod. Zadnjo soboto pa so morale vse delavke na pregled in sicer k sami ge. šefinji. Ta se je pa zanimala samo za to, kje uslužbenke kupujejo perilo. Njenim spretnim prstom pač ni bilo mogoče utajiti, če je bilo perilo kupljeno pri drugi, cenejši trgovki. Seveda se je morala vsaka zagovarjati, zakaj je kupila v drugi trgovini ne pa tam, kjer ji dajejo zaslužka.

Nova metoda! Delavke bi morale za svoje trdo prislužene denarje kupovati tam, kjer je dražje; tako je pač dvojni dobiček.

„DINGAČ“ originalno, zajamčeno pristno, črno sladko zdravilno vino, priporočljivo posebno za slabokrvne, in rekonvaliscentne, se zopet dobi pri PETERLINU.

Na državni gimnaziji v Kranju bodo sprejemni izpiti za prvi razred v petek 24. junija. Prošnje za sprejemni izpit, kolkovane z 10 din, je treba predložiti ravnateljstvu do 15. junija. Kot priloge se zahtevata rojstni in krstni list ter izpričevalo o dovršenem četrtem razredu ljudske šole.

Strokovno društvo usnjarskih pomočnikov priredi dne 19. junija, v slučaju slabega vremena pa 26. junija, svojo vsakoletno vrtno prireditev v prostorih tov. Standard v Kranju. Naprošajo se vsa sosedna društva, da tega dne ne prirejajo svojih veselice.

Strok. društvo usnjar. pom. v Kranju.

ŠKOFJA LOKA

† Anica Langerhole. Družino obč. uslužbenca Janeza Langerholea v letošnjem letu neusmiljeno zasleduje nesreča. Pred meseci ji je bilo pokradenega precej perila, kar je bilo za revno družino hud udarec. A prejšnji teden v četrtek pa jo je zadel še hujši udarec, ko je izdihnila v ljubljanski bolnici svojo dušo, komaj 15 letna najstarejša hčerka Anica. Komaj lansko leto 15. nov. je pričela z delom v Škofje-

loški predilnici, a že po preteku pol leta je šibko dekle vsled pretežkega dela moralo leči v prezgodnji grob. Hotela je pomagati starem pri vzdrževanju še petero mlajših bratcev in sester, a Vsemogočni jo je poklical k sebi. Bila je tiha, mirna in pobožna, članica raznih Marijinih in drugih verskih družb. Zato so nje- ne sestre iz družb in sodelavke iz tovarne prav v obilnem številu pohitele v soboto v Ljubljano, da jo spremito na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Velik kmečki tabor bo pri nas dne 21. avgusta. Priredi ga Okrajni kmetijski odbor za ves naš okraj. Na programu je sprevod, sv. maša na Glavnem trgu ter nato zborovanje istotam. Popoldne bo velika tombola na igrišču SK. Sre za glavnim dobitkom rodovna krava, ter še 20 tombolami 20 kolesi. Opozarjamo zlasti vsa društva, da 21. avgusta ne prirejajo svojih eventualnih prireditev.

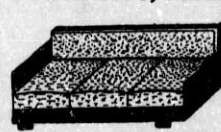
Na lanskoletno binkoštno nedeljo je neko tukajšnje lesno podjetje delalo, kar je „Gore-

kopalne obleke

njec“ tako ožigosal. Upamo, da si letos podjetnik ne bo upalo skruniti svetega binkoštnega praznika. Sicer pa se ne bi veliko čudili, če bi se tudi letos delalo, ker je menda pri tem podjetju predpogoj za sprejem, da je delavec član gotove viteške organizacije.

Tukajšnja invalidska podružnica opozarja vse svoje člane, ki se želijo poslužiti ugodnosti brezplačnega zdravljenja v toplicah, naj se takoj zgledajo pri tuk. podružnici, kjer bodo dobili točna navodila.

Couch zofe, otomane, divane

in vse vzdrževalne izdelke izvršuje točno in solidno V. TONEJC tapetnik, Kranj

DUPLJE

Zlati jubilej! Lepa in prisrčna slavnost se je vršila te dni v našem kraju. Take slovesnosti, zlate poroke, še ne pomnijo pri nas tudi stari ljudje. Zato pa se je tudi v nedeljo, dne 29. maja, ko sta praznovala Jakob Tišler in njegova zvesta življenjska družica Urša zlato poroko, nabralo v Spodnjih Dupljah toliko ljudi, da je bila cerkev veliko premajhna.

Ze na predvečer tega jubileja smo bili vaščani prijetno iznenadeni. Ko se je stemnilo, je zažarela „Gradova“ hiša v eni sami luči, ker je tudi g. baron Born hotel počastiti s tem oba slavljena.

V nedeljo zjutraj pa so že na vse zgodaj začeli pritkovati naši dupljanski fantje slavnostnemu dnevu v čast. Celo dopoldne so pokali možnarji in ubrano pritkovanje se je razlegalo po vasi. Ob pol desetih pa se je razvil od hiše pa do cerkve, po poti, ki je bila vsa v mlajih in vencih lep in ganljiv

sprevod. Spreddaj so šli vnuki in vnukinje, nato pa vsi povabljeni svatje. Za svati pa so šli sin g. Jakob Tišler ml., mehanik v Slovenjem gradu in njegova žena g. Stefka ter hčerka, ga. Mici Planinova, žena g. Lovra Planine trgovca in banskega svetnika v Skofji Loki, ki je šel na njeni strani.

Oba slavljena je v župni cerkvi pozdravil v ganljivem govoru dupljanski župnik g. Anton Hafner. Vse poslušalce je govor ganil, ko je g. župnik poveljeval skrb in delo starišev ter težave petdesetletnega zakonskega življenja. Po opravljenem obredu sv. zakona in službi božji se je razlegla po vsej cerkvi zahvalna pesem, ki smo jo peli vsi vaščani v zahvalo Bogu, da je dal eni družini v naši vasi dočakati tak jubilej. Ko so se svatje in pa oba zlatoporočena po končanem opravilu hoteli odpraviti domov, pa so jim zaprl pot „šrangarji“, ki so po starem slovenskem običaju zahtevali odkupnino za nevesto.

Pri kosilu, ki je sledilo takoj po sveti maši in na katerem je bilo okrog 30 svatov je zopet pozdravil oba slavljena in hvalil njihovo delo in skrb g. župnik Hafner. V imenu otrok pa se mu je zahvalil g. Lovro Planina

M. Ogrizek, Kranj

v lepem in prisrčnem govoru. Se dolgo v noč se je praznovala zlata poroka, tako redek dogodek v naši vasi.

Tudi mi, sovaščani obeh novoporočencev želimo g. Jakobu Tišlerju in ženi Urši, da bi jima Bog podaljšal življenje in da v tem času uživala Njegov blagoslov v krogu svojih potomcev.

ŠMARTIN PRI KRANJU

Fosnemanja vredno! „Zadruga za predelavo živalske dlake“ je poklonila Dobrodelnemu društvu K. A. din 500.— za njegove rezeve. Društvo čuti prijetno dolžnost, da se mlademu podjetju za ta plemeniti dar prav iskreno zahvali.

Ti bralec, pa pojdi in stori tudi tako!

KOMENDA

Najvidnejša prireditev Gorenjske bo tabor, združen s telovadnim nastopom v Komendi, ki bo 31. julija ob priliki blagoslovitve našega Prosvetnega doma. Dom bo po svoji zunanosti, kakor tudi po notranji ureditvi eden izmed najlepših domov v Sloveniji. Na ta dan opozarjamo vsa bratska društva, Fantovske odseke Dekliške krožke.

NAKLO

Tombola. Ze danes vas opozarjamo na veliko tombolo, ki jo bo priredilo Prosvetno društvo v Naklem in sicer v nedeljo, dne 19. junija t. l. ob 3. uri popoldne. Odbor je že doslej pripravil veliko število krasnih dobitkov, ki bodo razveselili vse one, katerim bo sreča mila. Na svidenje v Naklem!

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetiskih uporov na Gorenjskem.)

(Dalje)

A ona je tlačanka in Rado je ne more, ne sme zasnu- biti. Ne sme? Ne, noče jo! Ljubezen je res čustvo, ki more utopiti vsa druga, a v Radotovem srcu je ponos močnejši od ljubezni. Ona ga ljubi, on to dobro ve. Kako vzdrhti njen glas, ko mu reče besedo v slovo in zadnjič ji videl v polmraku, da so ji blestele solze v očeh. A Rado noče. Trpi, peče ga, skeli, vsak dan mu je samo nova bolečina. S puntom se ukvarja, zaveznikov išče, siloma tlači vsako misel nanjo, čim se mu porodi v duši. A vendar se slednji dan bojujeta v njem ljubezen in ponos, trgata mu srce na dvoje. Res je, da zmaga ponos, a ta zmaga je draga, neskončno draga. Ali bo pa vedno zmagal? V hipu slabosti Rado klone, hoče se ponižati pred njo, prositi jo roke. Spomin na očeta mu brani, vlije mu moči v srce, vlija olja v ranjeno dušo.

Ce Hribar nikoli več ne dobi svobodnjaškega meča! Kaj je potem storiti nesrečnemu svobodnjaku? Borba v duši je ljuta, a kratka. Mogočni Vehar ne okleva dolgo. Če punt propade, zaprejo Radota v temnico, vzamejo mu morda svobodo ali celo življenje. To bi bilo najboljšje zanj. A če ga prezejo, nalašč pozabijo nanj iz strahu pred njegovo dvjostjo, kakor so že večkrat storili? — Rado ne pomišlja dolgo. Pozabil bo Jerco, siloma bo zatrl vsako misel nanjo, celo spomin nanjo bo udušil, utopil v globočini srca. Bog naj ji da srečo in svoj blagoslov, še čez mnogo let naj se v veseljem spomni svobodnjaka Veharja.

Dirja vranec, dirja, ves je že pokrit s penami. A Rado mu ne da počitka, žene ga naprej. Duša je bolna, nikjer nima obzanka, rad bi poletel na konec sveta. Jezdi Rado, jezdi in gleda predse, a ne vidi ničesar. Zanj so mrtvi gozdovi, ki dihaajo v dolino hlad, niso mu mar travniki z veliko otavo, ne zmeni se za kosce, ki vriskajo na travniku ob cesti, ne pogleda grabljice, ki zrejo za njim. Ob robu ceste milo toži berač. Vranec dirja mimo njega, a mladeec ga ne vidi. Grajski birtič se mu ogne ob robu ceste, a Rado

ga niti ne opazi. Samo pred duševnimi očmi se mu vrste podobe, druga druga prehitvejo.

Kresni večer! Jerca je skočila čez grmado, omožila se ob v tem letu. Ali je mogoče verjeti bajkam starih dedov? Minca se je omožila, a ji vraže kresne noči niso pokazale moža. Rado ni skakal čez kres in če bi, bogve kaj bi mu prineslo? Bol in radost mu poljubljata mlade usne, nešteto prevar mora duša prenesti. A vendar! To v njem ne more ubiti upanja na srečo, na tisto lepo življenje, ki ga še čaka.

Dirja vranec dirja, jezdi mladi Rado, veter mu hladi vroče čelo, se poigrava s črnimi kodri. Temne oči obstanejo na valovih Savice, ki hiti v biser dežele, v Blejsko jezero. Vehar gleda vodo, v njenem dnu vidi sleherni kamenček ob robovih so skriti zeleni tolmunčki, kjer imajo ribe in raki domovanje. Naprej in naprej hite valovi, nenehna sila ne zaustavi njih urnega teka.

„Kakor ta voda, tako je moje srce,“ vzdihne Rado. „Čista je voda, neomadeževana je moja duša, nobene slabe misli ni v njej. In vendar me tajna sila žene naprej, kakor to vodo, vedno bolj me žene od tistih krajev in ljudi, ki sem njih živno lepoto vzljubil, ko so se oči na njih ljvkrat odpočile. Kje je konec poti? Kdaj se umiri vihar v duši? Kje se umiri moje hrepenenje?“

Vprašanja, na katera si mladi svobodnjak ne zna dati odgovora. On ve: če bi stopil pred katerega svojih prijateljev in bi mu stavil tako vprašanje, bi se mu oni smejal. Ves Bohinj blagruje mladega Veharja, zavidu mu slavo, lepoto, moč, imetje. A on ve, da ni vreden zavidanja, ker je pol bednikov srečnejših od njega. Koliko zadovoljniji je planšar Janez, odkrita, poštena duša, ki v Krmi pase živino gorjanskim kmetom. V bornem tamkarju prenočuje od spomladi do svetega Kozma in Damijana ne vidi žive duše. Pa vedno veselo živi, glasno prepeva in vriska, da odmev napolnjuje vso dolino Zgornje in Spodnje Krme. Drugače mladi Vehar. On hodi mračnega lica okrog hiše ki ima kamenito ograjo, kakor kak gradič, žalostnih oči postopa po polju, ki cvete in rodi sad njemu, knezu svoje zemlje. Kako je stopal po tej zemlji oče! Oči so se mu iskrale, ko je kazal sinu: „Do onega hrasta sega naš gozd, ob tistem jarku je meja travnika, do tiste steze je naša njiva!“ Tudi Rado čuti v sebi ponos, posebno kadar se zave, da se ga bojiijo celo grajski in še mogočni Hartman pred njim nehotno uklanja glavi. A vendar se jeklenemu očetu-

vemu značaju pridružuje materina mehkoba in mrznost, kakršne oče ni poznal in jo je sovražil. Toda ponos zmaga, je, odločnost preмага plaho malodušnost.

Dirja vranec, dirja, jezdi mladi junak in misli postajajo veselejše. Teko lep dan je, on pa jaha z mečem ob boku, da povabi svobodnjake k puntu, S Podgorcem na Bledu si imata marsikaj povedati, potem stopi do Pokiukarja v Krnici, od tam pa še v Radovno k Dolinarju. Sivi možje bodo občudovali mladega junaka, obujali si spomine na pokojnega Veharja. „Pravi njegov oče je,“ porečejo vsi. Res, zaveznike vabi, to je tako lepo. Čemu bi se trafil z mislimi na dekleta! Kar Bog hoče, temu se ne izogne. Rado nategne vajeti in ponovi, kar je rekel tedaj, ko je prvi odhajal z Brd:

„Puntar sem. Kaj je meni do deklet!“

Pogled mu res uhaja proti Babjemu zobu, a naj le! Tam je njegova podoba iz sanj njegovo hrepenenje po sreči in sreča sama, a on ve, da jo bo težko kdaj dosegel. Naj mu bo sreča dom, mogočen in lep, naj mu druguje šepet dedov v nočnem vetru, ki bodo pohvalili vnuka za težko odpoved. Misli se vračajo k prvi sliki. Punt! Bogve, kaj počne Klander? Mož je star, on ne more na daljno pot, da bi zbral zvestih zaveznikov, ki bi mu bili desna roka v boju. Ali ima zanesljivega človeka, ki mu bo zbral kmete, zanetil v njih ogenj navdušenja? Ej, da ni Rado vsaj malo bliže Begunjščici! On bi znal ljudem dopovedati, za kaj se bodo borili, znal bi izgnati strah pred železno grajsko roko. Morda bi danes stopil do njega, da bi izvedel, kako se upor- niška misel širi po krajih zunaj Bohinjske kotline in Bleda.

Za radovljiske kmete je Rado vedel, da so zvesti dani obljubi. Oni iz Zirovnice in do Jesenic se upro gotovo. Posebno Jeseničani. Mala rudarska naselbina se že dolgo bori, da bi dosegla vsaj svojo faro, a ne more, ker nima denarja, da bi se odkupila. Vendar ima punt gori dobro, ker ima rudokope in plazvž v rokah Julij Buccellini, ki mu odredbe, ki jih je dal razlagasiti Hartman, prete, da povsem uničijo njegovo obrt in vse imetje. A kako je drugod? Kako je v okolici Kranja, ki ji gospodari Ortenburžan in ga nadomestuje oskrbnik v Stražišču? Kmetje škofjeloškega gospodstva so mirni, nobenega glasu nejevolje ni slišati med njimi. Tako je, kakor je rekel svobodnjak Matija z Jamnika. Za zemljo se brigajo in za skrite srebrnike, upo- rov in bojov jim ni mar. Kako je ob Polhovem gradu?

svoja plemenilnika, skrbno zapreti (zakleniti), ključ pa oddati v gozdni upravi imenovane družbe. Obenem mora pridejati v hrček tudi list s svojim imenom, da oskrbnik ve, čigave so matice.

V.

Pri polnjenju plemenilnika se mora strogo paziti na to, da med čebelami, ki se za to odberejo, ne pride do določenih, ni nobenega trota! Plemenilnik je napolniti izključno samo s čebelami iz enega samega panja.

VI.

Ako oskrbnik pri pregledu plemenilnikov ugotovi med čebelami trota, mora dotični plemenilnik na škodo lastnika takoj zamašiti in uničiti.

VII.

Kadar oskrbnik plemenilne postaje ugotovi, da je matica oplojena, napiše to na listek in ga odda v gozdni upravi, oziroma lastnika o tem takoj obvesti.

VIII.

Ko lastnik oplemenjene matice izprazni hrček, mora to takoj javiti oskrbniku.

IX.

Oskrbovanje plemenilne postaje sta prevzela in vodita gg. Japelj Ivan, t. č. predsednik in Roos Albert, t. č. blagajnik kranjske čebelarke podružnice.

X.

Uporabljanje plemenilne postaje je za čebelarje-člane kranjske podružnice kakor tudi za nečlane — brezplačno.

V Kranju, dne 21. maja 1938.

Japelj Ivan, l. r.
t. č. predsednik.Ravnik, l. r.
t. č. tajnik.

Župni uradi!

Brezobvezno Vam pridem fotografirati prvoobhajance, ter na podlagi predložene slike, naročite šele fotografije.

Foto JUG, - Kranj

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Sprejem takoj ključavničarskega vajenca. Naslov v upravi.

Sprejem učenca, dobrega risarja, za fotografijo. Dobi kosilo. Foto Jug, Kranj.

Gospodična išče sobo z zajtrkom ali celo oskrbo — za takoj ali 15. junij. Ponudbe na upravo.

Sprejem čevljarkega pomočnika za stalno delo. Čevljarna Kristan, Kranj, Savski breg 10.

Krojači in šivilje! Damsko in moško krojno knjigo dobite pri Knafele Alojziji, Krizevniška ul. 2. Ljubljana. Najnovejši sistem — zahtevajte prospekt.

Vsled družinskih razmer ugodno naprodam parcelo z vsem stavbnim materialom ob cesti šola na Primskovem — Klane. Kdo, pove upravo.

Hišo za 30.000 din kupim v Kranju ali bližini. Ponudbe na upravo.

Večjo množino premogov. pepela (leša) odda brezplačno takoj tovarna „Intex“, Farovška Loka

Enostanovanjska hiša na Primskovem s 636 m² sadnega vrta z večletnim sadjem ter 2122 m² njive, ki se lahko spremeni v tri stavbne parcele, pri glavni cesti, vodovod in elektrika v hiši se vsled družinskih razmer, ugodno prodaja. Poizve se pri Grmek Kranj.

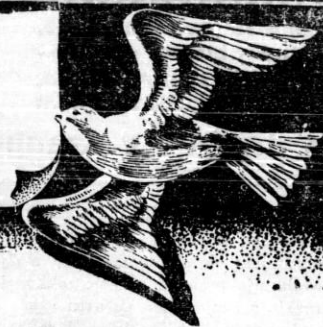
Dvosobno stanovanje z vsemi pritliklinami, klet, pralnica, stranišče na vodo in 200 m² vrta se takoj odda. Tozadavna pojasnila daje Grmek, Kranj.

KOLESA

prvovrstnih znamk kakor: Styria, Westa, Bismarck, Herkules, Meister, Triumph in še veliko drugih renomiranih znamk, kakor tudi rabljena kolesa damske in moške dobite po zelo nizki ceni pri

LIPAR — CERKLJE
VELIKA IZBIRA!

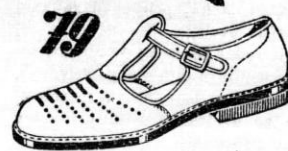
ZA BINKOŠTI

15
45300-1104
Za lepe dneve najcenejši in najprimernejši platneni otroški čevlji z gumastim podplatom. Vel. 27-34 Din 19.-, št. 35 do 42 Din 25.-, moški Din 29.-. Izdelujemo jih v beli, sivi in drap barvi.

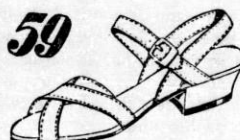
49
63.995-1192
Za odpočitek nog elegantni, lahki in udobni čevlji iz belega in drap lanenega platna.

79
2967-44801
Moške sandale, izdelane iz močnega boksa s prvovrstnimi usnjenimi podplati. Okusno perforirane dajo nogi vso udobnost in zračnost.

19
40.891-7063
Otroške sandale iz platna z elastičnim podplatom in zaponko preko rista. Od št. 27-30 Din 25.-, št. 31-34 Din 29.-.

59
3185-56 151
Za soparne poletne dneve so najboljše te okusne elegantne in praktične sandalice na jermen. Z usnjenim podplatom in nizko peto. Izdelujemo jih v beli, modri in rdeči barvi.

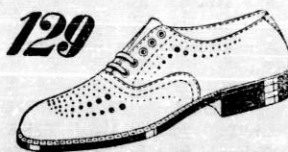
99
9837-8642
Nov model! Elegantnim gospodom k poletni obleki te fine čevlje v drap-sivi kombinaciji.

45
2781-03802
Najboljša zračna spomladna obutev za otroke so te sandale iz močnega usnja z usnjenim podplatom. St. 27-30 Din 49.-, št. 31-34 Din 59.-, št. 35-38 Din 79.-; moške Din 99.-.

59
3495-14 175
Lahke in udobne sandalice v rdeči, modri in beli barvi na vezi z nizko peto.

129
3359-14 699
Moški polčevlji, šivani na rom, izdelani iz finega nubuka, ki so zelo zračni, s perforiranim okrasom in usnjenim podplatom.

29
26425-2205
Udobni čevlji iz močnega angleškega platna z gumijastim podplatom in nizko peto na zaponko. Praktični za delo v hiši in na dvorišču. Izdelujemo jih v beli, sivi in drap barvi.

49
60695-2193
Elegantna dama bo težko našla lepše čevlje k svoji pižami kot so ti. Izdelani so iz pisanega platna ter so primerni k vsaki pižami.

Selce 3.

SELCE 3., 4., 5.-
Nudite otrokom udobnost, kupite jim kratke nogavice! Te nogavice so izdelane v vseh barvah s pisanim in enobarvnim ovratnikom.

Havajke 4.

HAVAJKE
Ženske kratke nogavice iz finega mako-bombaža v beli in drugih lepših barvah.

Jadran 9.

JADRAN
Poleti ne stiskajte nog s podvezo nosite kratke nogavice „JADRAN“!

Plata

Vina

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

Fotograf

ŠTEFAN ROVŠEK

Kranj Cojzova cesta 4.
(pri pokopališču)

Priporoča se za vsa v
fotografsko stroko
spadajoča dela

Vsak kupec AXO kolesa je zavarovan proti nezgodi za Din 10.000.-.

AXO kolesa so zelo solidno in trpežno izdelana iz najboljšega materiala ter se dobe pri

„Ugodnost“
Kranj

po zelo ugodnih plačilnih pogojih.

Berite in širite „Gorenjca“

Na drobno

VRVI in MOTVOZ

Na debelo

vrvarna - Anton Šinkovec - Kranj

Nudim vsem, ki imajo potrebo za nakup različnih vrvarskih izdelkov: Štrang, uzd, vrvi za seno, zvonove, stavbenike, mesarje, šoferje, vrvice za tapetnike, tesarje, zidarje itd. Motvoz in sukanec v vsaki debelini. Mreže za seno, mesarje, ribiče, usnarje, peke, tržne mreže, odbojke, gugalne mreže itd. Za postelje imam na zalogi prvovrstno morsko travo, žimo, vzmeti (fedra), cvilih in cvililne vreče, tkanino (vreče) za vosek, čebelarje, navadno in impregnirano platno za komate in ponjave (plohe), platno za ležalne stole, oprti (gurte), jermena, biče in bičevnike itd.

Solidna postrežba.

Konkurenčne cene.

Birmanska darila!

Botri!

Botrice!

Ure, zlatnina,
za birmo darila
pri Rangusu v Kranju
se bodo dobila!

B. RANGUS
zlatar in sodni cenilec v Kranju

